

Bijeenkomst 14

26-09-2019

PORTFOLIO

Relatie (aandacht is belangrijk)

Autonomie

Competentie (consequent en duidelijk zijn)

- Werkproces benoemen in PF (banner LO)

Situationeel leiding geven: Het gedrag van studenten zou leidend moeten zijn voor de manier van begeleiden.

Taakgericht begeleiden

Relatiegericht begeleiden

Opdracht 1

Voor we verder gaan met de orde van de dag, met wetenswaardigheden over het begeleiden van leerlingen, willen we je vragen na te denken over het bovenstaande. Hoe zien wij eruit als begeleider? Noteer voor jezelf zo veel mogelijk over hoe je naar jezelf kijkt als begeleider. Houd jezelf als het ware een spiegel voor. Je kunt alle zaken die je van belang acht op deze spiegel schrijven. Je schrijft gewoon op wat je ziet! De spiegel behoud je voor jezelf. Tijdens je studie over begeleiden gebruik je deze overwegingen en kijk je regelmatig opnieuw in de spiegel. Geef puntsgewijs schriftelijk antwoord op de volgende vragen:

- *Hoe ik mijzelf zie als begeleider.*
- *Hoe ik denk dat anderen mij als begeleider zien.*
- *Punten betreffende mijn begeleiden, waarvan ik niet goed weet hoe anderen daar tegenaan kijken*

1. Studenten voelen zich veilig bij mij. Ik luister naar de student en ben oprecht geïnteresseerd. Ik zorg voor structuur en dat de student het werkproces volgt. Ik motiveer studenten en daag ze uit om te leren.
2. Enthousiast, duidelijk, behulpzaam en oprecht geïnteresseerd in de student.
3. - Het aangeven van mijn grenzen bij studenten.
- Of ik genoeg theoriekennis heb over de vak inhoud.

Opdracht 2: 'situaties'

Stel je de volgende gevallen voor. Lees ze aandachtig door en probeer voor elk van de gevallen in een paar zinnen op te schrijven hoe je als docent van de betreffende leerling de zaak inschat. Hoe zou je de leerling begeleiden. Formuleer je antwoord in eigen bewoordingen.

- a. *Een 'leerling metselen BBL' die al een half jaar in het team van de uitvoerder Harrie werkt, wordt voor een bouwproject van 6 maanden met het team van Kees meegestuurd. De leerling / leerling voelt zich hierdoor erg onzeker.*
  - b. *Er moet een handleiding voor het gebruik van een machine vertaald worden naar het begripsniveau van de leerlingen in het eerste leerjaar. Maarten (een leerling uit leerjaar 4, hoogste niveau) biedt zich voor deze klus aan. Hij wil dit heel graag doen, maar is onzeker of hij het aankan.*
  - c. *Theo en Ali zijn altijd samen te vinden. Het zijn leerlingen die hun werk graag doen. Ze regelen praktisch alles zelf. Je ziet ze niet, ze klagen niet, ze doen hun taken perfect.*
  - d. *Anja moet individueel een taak uitvoeren. Zij kan deze taak inhoudelijk goed aan maar ze heeft er niet zoveel zin in.*
  - e. *Willie en Marlies moeten een planning maken van de activiteiten die ze moeten ondernemen voor de projectopdracht. Ze weten eigenlijk niet zo heel goed hoe ze deze taak moeten aanpakken. Bovendien hebben ze er al helemaal geen zin in.*
  - f. *Johan die de opleiding voor ziekenverzorger volgt, heeft een paar nare ervaringen achter de rug. Hij heeft tijdens de stage al twee keer bijna een patiënt laten vallen tijdens het wassen. Hij wordt met de dag onzekerder. Hij is van mening dat hij dit werk niet aankan. Het hoofd van de afdeling, waar hij stage loopt vindt, dat hij door moet gaan met zijn werk.*
- Bespreek je resultaten, je inschatting (indien mogelijk) met een collega die de oefening ook heeft gedaan.
  - Nu volgt een uiteenzetting over het model van situationeel begeleiden. Bestudeer het stuk rustig. Relateer wat je leest aan je inschattingen van de situaties van hierboven.
  - Nadat je het stuk hebt bestudeerd, vergelijk dan voor elk van de bovenstaande situaties je opvatting met de opvattingen uit het model. Wat heb je ervan geleerd voor je begeleidgedrag?

Sturen

1. Doelstellingen en taken bepalen
2. Organiseren, uitleggen, controleren
3. Tijdslimieten vaststellen
4. Richting geven, overtuigen

Ondersteunen

1. Aanmoedigen, persoonsgericht
2. Participeren, faciliteren

3. Open communicatie
4. Samenwerking bevorderen
5. Actief luisteren en feedback

PF: Motiveren

Iedereen kun je laten groeien. Wat heeft iemand nodig? Je moet de ander aanvoelen.

Uitleggen waarom!

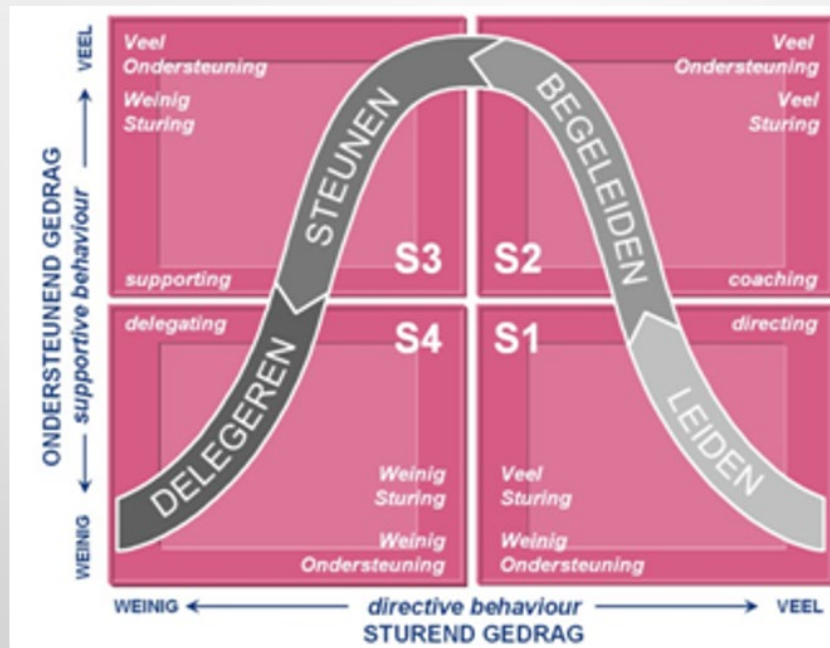
Feedback = 'ik zie je dit doen', niet oordelend maar terug gevend.

PP: Welke begeleidingsstijl pas je toe bij welke student?

PP: Stijl van de docent.

Stijl van de docent; effectief			
Q4: Student kan het en wil het	Q3: Student kan het wel en wil niet	Q2: Student kan het nog niet en wil wel	Q1: Student kan het nog niet en wil niet
Weinig sturing Weinig ondersteunen Delegerende stijl	Weinig sturen Veel ondersteuning Ondersteunende stijl	Veel sturing Veel ondersteuning Begeleidende stijl	Veel sturing Weinig ondersteuning Instruerende stijl
verantwoordelijkheid geven -monitoren -volgen -voorwaarden scheppen -delegeren -observeren -bewaken -verzorgen	-erkenning geven -ondersteunen -bemiddelen -participeren -overleggen -aanmoedigen -meewerken -overeenkomen	-vertellen wat te doen en toelichten waarom -commitment krijgen -overtuigen -uitleggen -verhelderen -overreden	-structureren -initiëren -richting geven -vertelt wat te doen -instrueren -sturen -loodsen -dirigeren -controleren

Leiderschapstijlen

Resultaat = Capaciteit x Inzet

$R(0) = C(\text{groot}) \times I(\text{klein})$

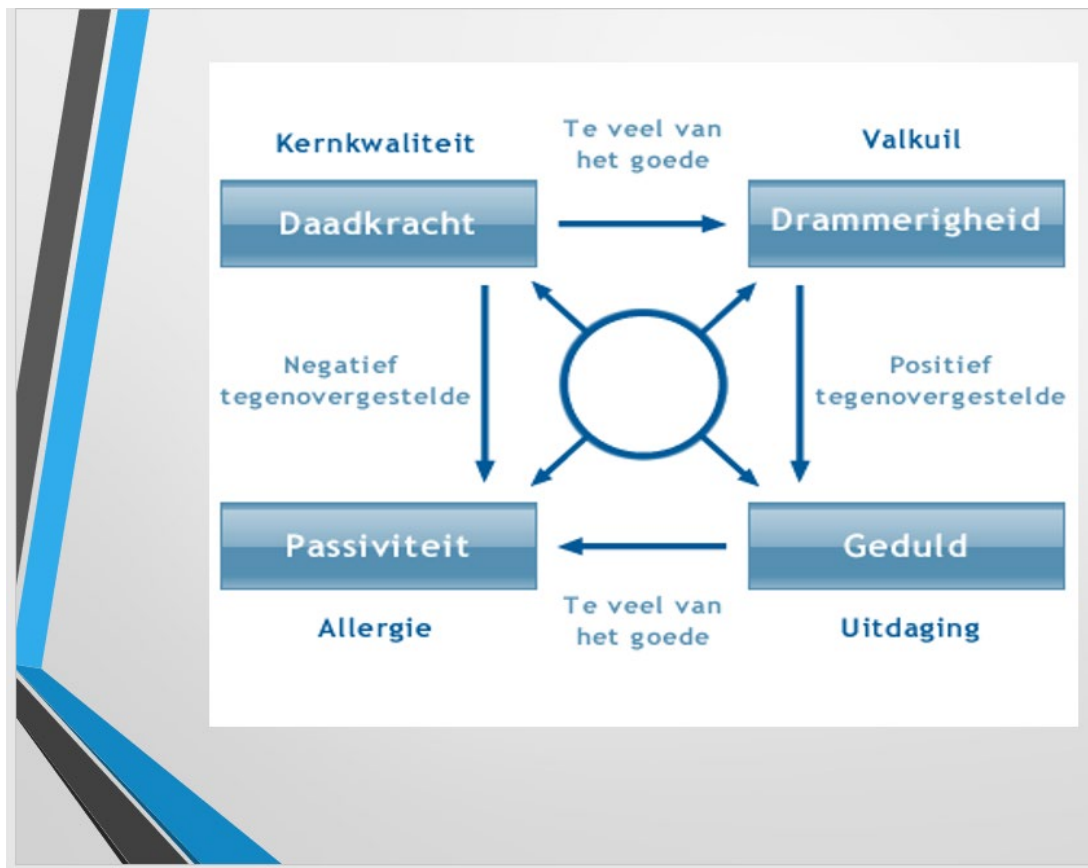
$R(0) = C(\text{klein}) \times I(\text{groot})$

Kennis en inzet moet in balans zijn.

Mijn favoriete begeleidingsstijl vergelijken met wat mijn studenten nodig hebben.

Kernkwaliteiten (Daniel Ofman)

- Kernkwaliteiten zijn basis kwaliteiten die dicht bij jou als persoon staan. Ze zijn vanzelfsprekend en altijd positief!
- Anderen zien deze kwaliteiten.

Koppel de uitdaging aan de kernkwaliteit: **Geduldige daadkracht** ontwikkelen.
Minst favoriete collega; Jouw allergie is zijn valkuil.

3 kwadranten van jezelf

Gedisciplineerd – Dominant – Geduldig – lui
Behulpzaam – Geen 'nee' kunnen zeggen – Begrezen – Autoritair
Aardig – Pleasen – Dominant – Respectloos
Perfectionist – Faalangstig – Zelfverzekerd – Egoïst

2 kwadranten van je favoriete collega

Leider – Dominant – Meegaand – Geen stem/ onzichtbaar
Organiserend – Bepaald – Volgt – Geen mening hebben

1 kwadranten van je minst favoriete collega

Easy going – Nonchalant – aanpakker – Gestrest

TIPS

Kwaliteiten spel

Open leggen en studenten rondom laten lopen en de kwaliteiten die ze in zichzelf herkennen noteren.

Energizer

Groep in twee rijen tegenover elkaar staan en elkaar observeren. Een groep draait zich om en verandert 3 dingen aan zichzelf. De groep moet raden wat er veranderd is.

Performance assessment

Lesvoorbereiding (de zondag voor bezoek mailen naar Wil)

Begin situatie

Doelstellingen

Hoeveel leerlingen (officiële klassencode)

Officiële naam van het vak

Exacte tijd bv. 11.00, 11.15

Eigen naam